

overherredømme og i alle andre områder under kolonierherredømme og bestræbelser for at afskaffe kolonialisme, apartheid og rasediskrimination i det sydlige Afrika: Beretning fra det særlige udvalg om situationen med hensyn til gennemførelsen af deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger.

68. Særorganisationerne og de til FN knyttede internationale organisationers gennemførelse af deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger:

a) Beretning fra det særlige udvalg om situationen med hensyn til gennemførelsen af deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger,

b) Beretning fra generalsekretæren.

12. Det økonomiske og sociale Råds beretning.

69. FN's uddannelses- og undervisningsprogram for det sydlige Afrika.

70. Tilbud fra medlemsstater om studie- og uddannelsesmuligheder for befolkningen i ikke-selvstyrende områder: Beretning fra generalsekretæren.

23. Gennemførelse af deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger: Beretning fra det særlige udvalg vedrørende situationen med hensyn til gennemførelse af deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger (kapitlerne vedrørende bestemte territorier).

I dette kapitel redegøres endvidere for behandlingen af dagsordenens pkt. 23 om gennemførelsen af den almindelige kolonideklARATION, som ligesom tidligere år behandlede direkte i plenarforsamlingen. Under omtalen af Namibia-spørgsmålet (pkt. 62) er endvidere medtaget spørgsmålet om udnævnelse af en FN-kommissær for Namibia, hvis behandling var henlagt til plenarforsamlingen (pkt. 62d).

Den gengivne rækkefølge er fraveget i det følgende af hensyn til overskueligheden i beskrivelsen.

Gennemførelse af deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger.

(Den almindelige kolonideklARATION).

(Dagsordenens punkt 23).

I. Debatten.

Debatten om den almindelige kolonideklARATION, som fandt sted i tiden 8.-14. december 1970 i plenarforsamlingen — som under tidligere samlinger uden forudgående behandling i 4. udvalg — bar tydeligt præg af, at spørgsmålet havde været genstand for indgående drøftelser tidligere på samlingen forud for vedtagelsen af det særlige handlingsprogram i forbindelse med 10-årsdagen for deklARATIONENS vedtagelse. Kun 16 lande deltog i debatten, hvoriblandt 6 østlande, samt Somalia, Cuba, Afghanistan, Chile, Burma, Indonesien, Tunesien, Indien, Tanzania og Jugoslavien.

I alle indlæg blev der givet udtryk for skuffelse over, at afkoloniseringsprocessen syntes at være gået næsten i stå i løbet af de seneste år, hvor kun Fiji havde opnået selvstændighed. Det påpegedes, at der i 45 territorier verden over stadig levede 28 millioner mennesker under kolonialistisk herredømme. I øvrigt koncentreredes debatten hovedsageligt om situationen i det sydlige Afrika og den forværring, som denne var undergået inden for det sidste år. Sydafrikas fortsatte tilstedeværelse i Namibia, hvortil landet endog havde udstrakt sin apartheidpolitik, udgjorde en udfordring til FN's prestige og autoritet, og i Rhodesia havde det hvide mindretalsstyre egenmægtigt udråbt landet til republik, uden at den administrerende magt Storbritannien havde skredet ind herimod eller taget efterfølgende skridt til at bringe det ulovlige styre til fald. Resultaterne af sanktionspolitikken mod Rhodesia var skuffende, i første række fordi Portugal og Sydafrika, men også visse vestlige lande, fortsat ikke ønskede at deltage heri. I Portugals afrikanske territorier var situationen værre end nogensinde, hvilket den nyligt gennemførte militære aktion mod Guinea var et tydeligt bevis på. Portugals fortsatte tilstedeværelse i Afrika udgjorde en konstant fare for alle afrikanske staters territoriale integritet.